

HOTĂRÂRE

29 aprilie 2021

mun. Chișinău

Nr. 66/4

Completul de examinare a contestațiilor nr. 2 al Colegiului disciplinar de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii

În componență :

Președinte

Anatolie Minciuna

Membrii

Igor Mînăscurtă

Veronica Mocanu

Examinând contestația depusă de către Smochin Marcel împotriva Deciziei Inspecției judiciare nr. 145s-245p/m din 01 aprilie 2021, emise pe marginea sesizării depuse la 01 martie 2021 asupra acțiunilor judecătorului Maxim Irina de la Judecătoria Chișinău (sediul Centru), Completul,

CONSTATĂ :

Argumentele sesizării :

1. La 01 martie 2021 în adresa Consiliului Superior al Magistraturii a parvenit sesizarea din numele lui Smochin Marcel privind tragerea la răspundere disciplinară a judecătorului Maxim Irina din cadrul Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, care s-a înregistrat cu nr.145s-245p/m.
2. Prin dispoziția inspectorului-judecător principal, Ioana Chironeț din 04 martie 2021, sesizarea cu nr.145s-245p/m a fost repartizată pentru examinare inspectorului-judecător Mariana Martalog.
3. În motivarea sesizării, Smochin Marcel și-a exprimat dezacordul cu actele judecătorești adoptate de judecătorul Maxim Irina din cadrul Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în cauza civilă înregistrată la 15 ianuarie 2021 cu nr. 25-134/2021 (nr. 2-21005737-12-2-15022021-1), la cererea sa de chemare în judecată împotriva executorul judecătoresc Brihuneț Cristina cu privire la constatarea dreptului încălcat și repararea prejudiciului moral.
4. Autorul sesizării indică că, prin încheierea instanței din 20 ianuarie 2021 s-a dispus de a nu da curs cererii de chemare în judecată, fiindu-i acordat un termen pentru înlăturarea neajunsurilor.
5. Susține autorul că, prin cererea sa de concretizare a cererii de chemare în judecată a înlăturat omisiunile indicate în încheierea din 20 ianuarie 2021, fiind din nou anexate toate actele indicate în anexa cererii inițiale de chemare în judecată, inclusiv și copia certificată de pe Certificatul de calitate de moștenitor din 27 noiembrie 2018.

6. La data de 15 februarie 2021, cererea de chemare în judecată a fost restituită pentru neînălăturarea neajunsurilor indicate în încheierea din 20 ianuarie 2021.
7. Consideră Smochin Marcel că, judecătorul a pronunțat o încheiere ilegală, ori restituirea cererii de chemare în judecată a fost dispusă în lipsa a careva motive legale, fiind în rezultat privat de accesul la justiție și examinarea cauzei în termen rezonabil.
8. Solicită examinarea sesizării prin prisma art. 4 alin. (1) lit. b) și c) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, cu aplicarea judecătorului Maxim Irina sancțiunii disciplinare corespunzătoare.

Poziția Inspecției Judiciare

9. Examinând temeiurile expuse în sesizare, pentru atragerea la răspundere disciplinară a judecătorilor, prin prisma normelor legale aplicabile, Inspecția judiciară, prin decizia nr. 145s-245p/m din 01 aprilie 2021, a respins sesizarea ca neîntemeiată pe motiv că, în urma verificărilor efectuate nu au fost stabilite careva temeiuri rezonabile, care ar demonstra comiterea de către judecătorul nominalizat a cărorva abateri disciplinare, iar faptele expuse în sesizare, nu întrunesc condițiile și nu fac parte din lista abaterilor disciplinare, prevăzute de art. 4 din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor.

Argumentele contestației

10. Nefiind de acord cu decizia Inspecției judiciare, petiționarul a depus la 19 aprilie 2021, contestație prin care a solicitat admiterea contestației, anularea deciziei contestate și atragerea la răspundere disciplinară a judecătorului.
11. În motivarea contestației depuse, petiționarul a indicat în mod repetat argumentele expuse în sesizarea depusă inițial, menționând că, încheierea instanței de fond a fost casată de Curtea de Apel Chișinău, astfel, există temei de atragere la răspundere a judecătorului.

Aprecierea Completului de examinare a contestațiilor

12. Examinând contestația depusă și actele administrate în ședința Completului, verificând argumentele expuse de petiționar, Completul de examinare a contestațiilor al Colegiului Disciplinar consideră contestația depusă, ca fiind neîntemeiată și care urmează a fi respinsă, din următoarele motive.
13. Potrivit art. 23 alin. (1) și (1¹) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor nr. 178 din 25.07.2014, verificarea sesizării reprezintă etapa în cadrul căreia se stabilesc faptele imputate judecătorului și consecințele acestora, circumstanțele în care au fost comise, precum și orice alte date concludente din care să se poată stabili existența sau inexistența elementelor abaterii disciplinare. Verificarea sesizării se efectuează de către

inspectorii-judecători în termen de cel mult 20 de zile lucrătoare de la data înregistrării sesizării. Termenul de verificare a sesizării poate fi prelungit de inspectorul principal cu cel mult 15 zile, la cererea inspectorului-judecător care verifică sesizarea, dacă există motive întemeiate care justifică prelungirea termenului. Dacă nu se întrunesc elementele constitutive ale abaterii disciplinare sau faptele invocate în sesizare nu se confirmă prin probele administrate în procesul verificării prealabile, inspectorul-judecător căruia i-a fost repartizată sesizarea, printr-o decizie motivată, respinge sesizarea ca fiind neîntemeiată. Decizia cu privire la respingerea sesizării poate fi contestată de autorul sesizării în completul de examinare a contestațiilor al colegiului disciplinar în decurs de 15 zile de la data recepționării deciziei motivate.

14. Conform art. 26 alin. (1) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor nr. 178 din 25.07.2014, după finalizarea cercetării disciplinare, în cazul constatării existenței elementelor constitutive ale abaterii disciplinare, inspectorul-judecător întocmește un raport, care, împreună cu dosarul cauzei disciplinare, se prezintă în termen de 3 zile colegiului disciplinar pentru examinare. În cazul în care nu se constată existența elementelor constitutive ale abaterii disciplinare, inspectorul-judecător întocmește o decizie motivată de respingere a sesizării, care poate fi contestată în modul stabilit la art.23 alin.(1¹).
15. În conformitate cu art. 27 alin. (1) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor nr. 178 din 25.07.2014, completele de examinare a contestațiilor ale colegiului disciplinar (în continuare – complete de contestație) verifică contestațiile împotriva deciziilor inspecției judiciare de respingere a sesizărilor.
16. Conform art. 28 alin. (1) și alin. (3) lit. b) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor nr. 178 din 25.07.2014, completele de contestație examinează contestațiile împotriva deciziilor inspecției judiciare de respingere a sesizării. Procedura în fața completelor de contestație este scrisă. Completele de contestație decid respingerea contestației ca neîntemeiată.
17. După cum rezultă din materialele prezentate, la 15 ianuarie 2021, la Judecătoria Chișinău, sediul Centru, a fost înregistrată cauza cu nr.25-134/2021 (PIGD nr.2-21005737-12-2-15022021-1) la cererea de chemare în judecată depusă de reclamantul Smochin Marcel împotriva executorului judecătoresc Brihuneț Cristina cu privire la constatarea dreptului încălcat și repararea prejudiciului moral, care a fost repartizată spre examinare judecătorului Maxim Irina în mod automat-aleatoriu în aceeași zi.
18. Prin încheierea instanței din 20 ianuarie 2021, cererii de chemare în judecată nu i s-a dat curs, reclamantului fiindu-i acordat un termen de 10 zile pentru înlăturarea neajunsurilor stabilite de instanță, inclusiv pentru prezentarea

Certificatului de moștenitor, la care se referă reclamantul în cererea sa, însă care nu l-a anexat.

19. La 08 februarie 2021, Smochin Marcel a înaintat o cerere de concretizare a cererii de chemare în judecată, la care anexează un set de acte, inclusiv în mod repetat Certificatul de calitate de moștenitor, eliberat la 27 noiembrie 2018 de notarul Daniela Țurcan.
20. Prin încheierea din 15 februarie 2021, instanța a restituit autorului sesizării cererea de chemare în judecată pe motiv că, ultimul nu s-a conformat indicațiilor stabilite în încheierea din 20 ianuarie 2021 și nu a înlăturat neajunsurile depline stabilite de judecător.
21. La 01 martie 2021 împotriva soluției instanței de fond s-a declarat recurs din numele lui Smochin Marcel.
22. Potrivit fișei de repartizare a dosarului, recursul a fost înregistrat la Curtea de Apel Chișinău la 15 martie 2021 cu nr.2r-717/21 (PIGD nr. 2-21005737-02-25r-15032021) și în aceeași zi repartizat spre examinare judecătorului Victoria Sîrbu în mod automat-aleatoriu.
23. După cum a indicat autorul contestației, încheierea instanței de fond a fost casată prin decizia Curții de Apel Chișinău 12 aprilie 2021.
24. Astfel, contestatarul a depus prezenta contestație, indicând ca temei pentru atragerea la răspundere disciplinară a judecătorului faptul casării încheierii pronunțate.
25. Potrivit art. 4 alin. (1) din Legea nr. 178 din 25.07.2014 cu privire la atragerea la răspundere disciplinară a judecătorilor, constituie abatere disciplinară : a) nerespectarea intenționată sau din neglijență gravă a îndatoririi de a se abține atunci când judecătorul știe sau trebuia să știe că există una dintre circumstanțele prevăzute de lege pentru abținerea sa, precum și formularea de declarații repetate și nejustificate de abținere în aceeași cauză, care are ca efect tergiversarea examinării cauzei; b) adoptarea unei hotărâri judecătorești prin care, intenționat sau din neglijență gravă, au fost încălcate drepturile și libertățile fundamentale ale persoanelor fizice sau juridice, garantate de Constituția Republicii Moldova și de tratatele internaționale privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte; c) acțiunile judecătorului în procesul de desfășurare a justiției care fac dovada incompetenței profesionale grave și evidente; d) imixtiunea în activitatea de desfășurare a justiției de către un alt judecător; e) intervențiile ilegale sau exploatarea poziției de judecător în raport cu alte autorități, instituții sau funcționari fie pentru soluționarea unor cereri, pretinderea sau acceptarea rezolvării intereselor personale sau ale altor persoane, fie în scopul obținerii de foloase necuvenite; f) nerespectarea secretului deliberării sau a confidențialității lucrărilor care au acest caracter, precum și a altor informații confidențiale de care a luat cunoștință în exercitarea funcției, în condițiile legii; g) încălcarea, din motive imputabile

judecătorului, a termenelor de îndeplinire a acțiunilor de procedură, inclusiv a termenelor de redactare a hotărârilor judecătorești și de transmitere a copiilor acestora participanților la proces, dacă aceasta a afectat în mod direct drepturile participanților la proces sau ale altor persoane; h) absențele nemotivate de la serviciu, întârzierea ori plecarea fără motive obiective de la serviciu, dacă aceasta a afectat activitatea instanței; i) încălcarea normelor imperative ale legislației în procesul de îndeplinire a justiției; j) neîndeplinirea sau îndeplinirea cu întârziere sau necorespunzătoare a unei obligații de serviciu, fără o justificare rezonabilă, dacă aceasta a afectat în mod direct drepturile participanților la proces sau ale altor persoane; k) atitudinea nedemnă în procesul de îndeplinire a justiției față de colegi, avocați, experți, martori sau alte persoane; l) încălcarea prevederilor referitoare la incompatibilitățile, interdicțiile și restricțiile de serviciu care îi privesc pe judecători; m1) nerespectarea prevederilor art.7 alin.(2) din Legea nr.325 din 23 decembrie 2013 privind evaluarea integrității instituționale; n) obstructionarea, prin orice mijloace, a activității inspectorilor-judecători; p) alte fapte care aduc atingere onoarei sau probității profesionale ori prestigiului justiției în așa măsură încât se afectează încrederea în justiție, comise în exercitarea atribuțiilor de serviciu sau în afara acestora, care, după gravitatea lor, nu pot fi calificate doar ca încălcări ale Codului de etică și conduită profesională a judecătorilor.

26. Colegiul disciplinar remarcă faptul, că potrivit sensului legii, judecătorul poate fi tras la răspundere disciplinară doar în cazul în care, în urma verificării argumentelor sesizării, s-a constatat existența circumstanțelor de fapt și de drept care stabilesc faptul comiterii unei abateri disciplinare de către judecător.
27. În acest sens, Colegiul disciplinar subliniază că, pentru a reține în sarcina judecătorului săvârșirea unei abateri disciplinare, urmează a se stabili dacă abaterea disciplinară este prevăzută de lege, dacă în acțiunile judecătorului sunt întrunite elementele constitutive ale acesteia : latura obiectivă și subiectivă, în lipsa unuia dintre aceste elemente abaterea disciplinară nu există și în aceste condiții nu poate fi angajată răspunderea disciplinară a judecătorului.
28. Din materialele anexate la sesizare, cât și la contestația depusă, nu rezultă că, judecătorul vizat ar fi admis o abatere disciplinară, or, faptul pronunțării încheieri judecătorești, care a fost casată ulterior, nu reprezintă în sine, temei suficient de sancționare a magistratului.
29. În acest sens, Completul de examinare a contestațiilor notează că, independența judecătorească impune condiția ca judecătorii să fie protejați de influența din partea altor puteri ale statului și ca fiecare judecător să beneficieze de libertate profesională în interpretarea legii, în evaluarea faptelor și aprecierea probelor în fiecare caz individual.

30. Prin urmare, deciziile eronate trebuie să poată fi corectate prin intermediul căilor de atac și nu pot avea drept consecință responsabilizarea individuală a judecătorilor. În calitate de excepții pot servi doar cazurile în care, în procesul de luare a deciziilor, judecătorii au acționat cu rea-voință sau au admis o omisiune gravă. Aceeași opinie este împărtășită de către Comisia de la Veneția.
31. Din conținutul deciziei instanței de recurs, nu rezultă aplicarea în mod intenționat, cu rea-voință sau aplicarea repetată din neglijență gravă a legislației, contrar practicii judiciare uniforme.
32. Completul notează că, judecătorii nu pot fi constrânși să-și exercite atribuțiile sub amenințarea unei sancțiuni, fapt care poate influența în mod nefavorabil hotărârile ce urmează a fi adoptate. Or, în exercitarea atribuțiilor ce le revin, judecătorii trebuie să beneficieze de libertatea neîngrădită de a soluționa cauzele în mod imparțial, în conformitate cu prevederile legale în vigoare și propriile aprecieri, neafectate de rea-credință.
33. A se menționa în acest sens și pct.66 și pct.70 din Recomandarea CM/REC (2010)12 a Comitetului de Miniștri către statele membre „Cu privire la judecători: independența, eficiența și responsabilitățile”, care stabilește că, judecătorii nu trebuie să poarte răspundere personală în cazul în care decizia lor este infirmată sau modificată într-o cale de atac. Nu poate fi antrenată răspunderea civilă sau disciplinară a unui judecător pentru modul de interpretare a legii, apreciere a faptelor sau evaluare a probelor, cu excepția cauzelor când legea a fost încălcată cu rea-credință sau neglijență gravă.
34. Din aceste raționamente, considerentele judecătorului care au determinat adoptarea unei hotărâri/încheieri/decizii într-o anumită cauză, care a fost anulată sau modificată, nu poate servi în calitate de temei determinant pentru sancționarea judecătorului.
35. Potrivit Hotărârii Curții Constituționale nr.28 din 14.12.2010, un judecător nu poate fi tras la răspundere disciplinară numai pentru interpretarea neuniformă a legislației, prin aceasta fiind încălcate drepturile judecătorului de a gândi liber, de a trata legea diferit, deoarece judecătorul are obligația de a se conduce de normele de drept, determinînd mai întîi de toate legalitatea actului juridic, în baza căruia se va rezolva litigiul.
36. Astfel, contrar argumentelor invocate de petiționar în plîngerea și contestația depuse, nu pot fi încadrate acțiunile judecătorului conform temeiului prevăzut de lit. b) și c) alin. (1) art. 4 din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, adică acțiunile judecătorului în procesul de îndeplinire a justiției nu fac dovada incompetenței profesionale grave și evidente.
37. Or, incompetența profesională gravă și evidentă presupune acțiuni, care ar demonstra lipsă de cunoștințe sau de practică într-un anumit domeniu, la caz în domeniul de aplicare a legilor, a practicii unitare în spețele care se

soluționează. Aceasta poate însemna o ignoranță, o neștiință a unor legi evident cunoscute, o aplicare absolut irelevantă, o lipsă a puterii legale de a îndeplini o anumită atribuție etc., fapt ce nu a fost demonstrat în cadrul examinării sesizării.

38. Potrivit prevederilor art.114 din Constituția Republicii Moldova, justiția se înfăptuiește în numele legii numai de instanțele judecătorești.
39. Conform art. 29 alin. (3) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor nr. 178 din 25.07.2014, hotărârea privind respingerea contestației împotriva deciziei inspecției judiciare de respingere a sesizării este definitivă.
40. Având în vedere faptul că, la examinarea sesizării depuse de petiționar, s-a dat o apreciere justă circumstanțelor stabilite, Completul de examinare a contestațiilor al Colegiului Disciplinar ajunge la concluzia de a respinge contestația depusă împotriva deciziei Inspecției Judiciare, adoptată în urma examinării sesizării depuse, or, faptele invocate nu pot fi încadrate ca temeuri de abatere disciplinară.
41. În conformitate cu prevederile art. 18, 27-29 din Legea nr. 178 din 25.07.2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, Colegiul de examinare a contestațiilor al Colegiului Disciplinar,

HOTĂRĂȘTE :

Se respinge ca neîntemeiată contestația depusă de către Smochin Marcel împotriva Deciziei Inspecției judiciare nr. 145s-245p/m din 01 aprilie 2021, emise pe marginea sesizării depuse la 01 martie 2021 asupra acțiunilor judecătorului Maxim Irina de la Judecătoria Chișinău (sediul Centru).

Hotărârea Completului de examinare a contestațiilor este definitivă, se expediază părților și se publică pe pagina web a Consiliului Superior al Magistraturii (www.csm.md).

Președinte

/semnătura/

Anatolie Minciuna

Membrii

/semnătura/

Igor Mînăscurtă

/semnătura/

Veronica Mocanu